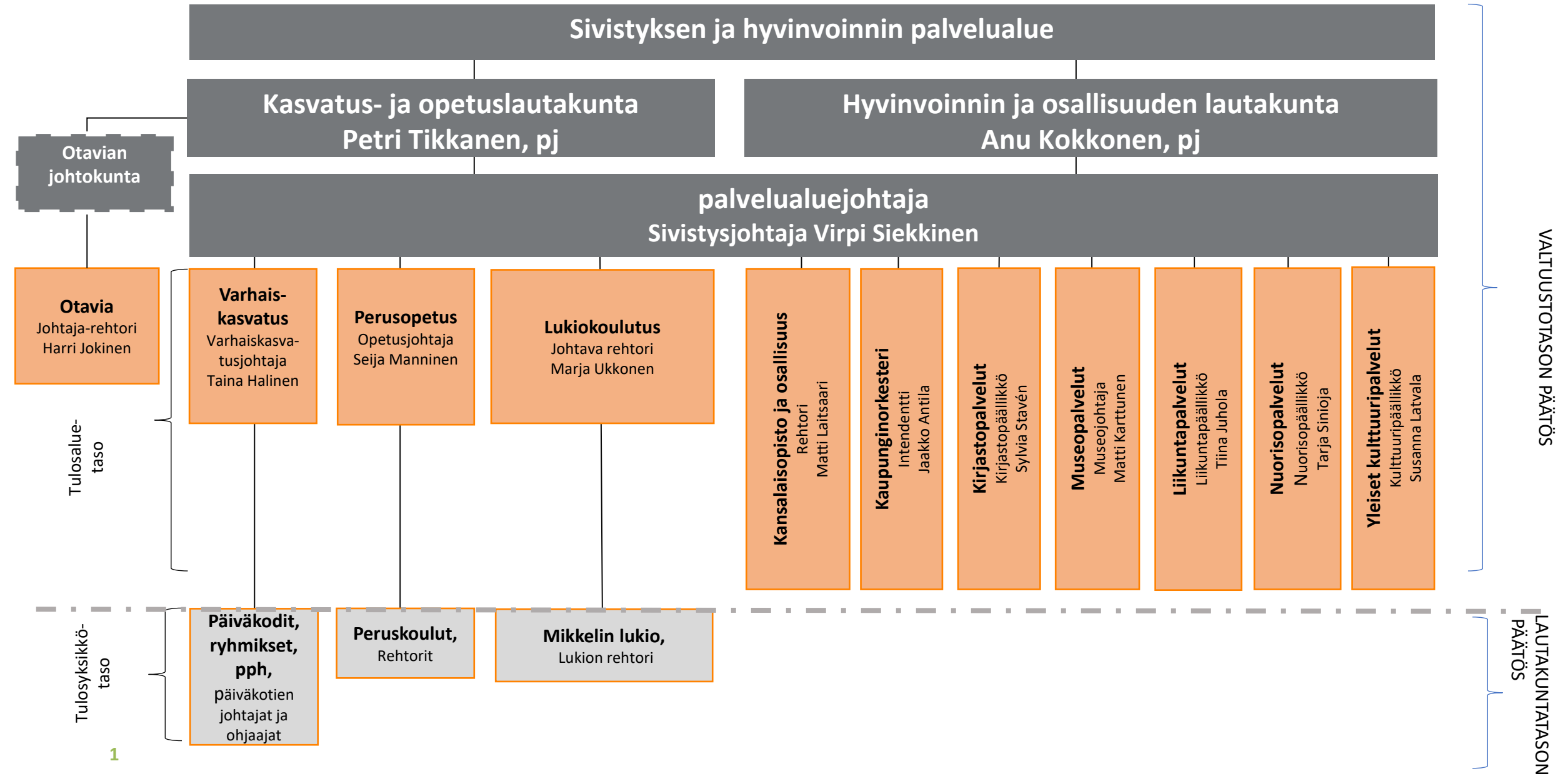

Mikkelin kaupunki

*Hyvinvoinnin ja osallisuuden
lautakunta*

Talousarvioesitys 2023

MIKKELI

Toim. Tulosalue Ryhmä 3	Ryhmä 2	Ryhmä 1	Kp
TALOUSARVIORAKENNE 2023			
30 Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta			
Sivistysjohtaja			
300 Hyvinvoinnin ja osallisuuden palvelut, hallinto			
Sivistysjohtaja			
	300	Hyvinvoinnin ja osallisuuden palvelut, hallinto	
		Sivistysjohtaja	
	3000	Hyvinvoinnin ja osallisuuden palvelut, hallinto	
		3000	Hyvinvoinnin ja osallisuuden palvelut, hallinto
			3001 Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta
			3002 Teatteri
			3003 Musiikkiopisto
			3004 Mikaeli
			3005 Hallinto
			3006 Hyvinvointi ja osallisuus
			3009 Projektit/Hyvinvoinnin ja osallisuuden ltk
320 Yleiset kulttuuripalvelut			
Kulttuuripäällikkö			
	320	Yleiset kulttuuripalvelut	
		Kulttuuripäällikkö	
	3200	Yleiset kulttuuripalvelut	
		3200	Yleiset kulttuuripalvelut
			3201 Yleiset kulttuuripalvelut
			3202 Yleisten kulttuuripalveluiden projektit
330 Kaupunginorkesteri			
Intendentti			
	330	Kaupunginorkesteri	
		Intendentti	
	3300	Kaupunginorkesteri	
		3300	Kaupunginorkesteri
			3301 Kaupunginorkesteri
			3302 Kaupunginorkesterin projektit
340 Museopalvelut			
Museojohtaja			
	340	Museopalvelut	
		Museojohtaja	
	3400	Museopalvelut	
		3400	Museopalvelut
			3401 Museoiden hallinto
			3402 Taidemuseo
			3403 Suur-Savon museo
			3404 Alueellinen vastuumuseotoiminta
			3405 Päämajamuseo
			3406 Viestikeskus Lokki
			3407 Suomenniemen museo
			3409 Museopalveluiden projektit
360 Kirjastopalvelut			
Kirjastopäällikkö			
	360	Kirjastopalvelut	
		Kirjastopäällikkö	
	3600	Mikkelin kirjastot	
		3600	Mikkelin kirjastot
			3601 Pääkirjasto
			3603 Anttolan kirjasto
			3605 Otavan kirjasto
			3607 Haukivuoren kirjasto
			3609 Ristiinan kirjasto
			3610 Suomenniemen kirjasto
			3611 Yhteispalvelupisteet, kirjastot
			3612 Liikkuva kirjastopalvelu

3620 Seutukirjastot	3620 Seutukirjastot	3620 Pertunmaan kirjasto
		3621 Puumala kirjasto
		3622 Hirvensalmen kirjasto
3640 Kirjastopalveluiden projektit	3640 Kirjastopalveluiden projektit	3649 Kirjastopalveluiden projektit
370 Kansalaisopisto ja osallisuus		
Rehtori		
370 Kansalaisopisto		
Rehtori		
3700 Vapaa sivistystyö	3700 Vapaa sivistystyö	3700 Mikkeli Vapaa sivistystyö
		3701 Hirvensalmi Vapaa sivistystyö
		3702 Palvelutoiminta, kansalaisopisto
3710 Taiteen perusopetus, kansalaisopisto	3710 Taiteen perusopetus, kansalaisopisto	3710 Taiteen perusopetus
		3714 Muu taiteen perusopetus
3720 Kansalaisopiston projektit	3720 Kansalaisopiston projektit	3720 Kansalaisopiston projektit
375 Osallisuus		
Rehtori		
3750 Osallisuus	3750 Osallisuus	3750 Osallisuus
3770 Vaikuttamistoimielimet	3770 Vaikuttamistoimielimet	3770 Vammaisneuvosto
		3771 Vanhusneuvosto
400 Liikuntapalvelut		
Liikuntapäällikkö		
400 Liikuntapalvelut		
4000 Liikuntapalvelut	4000 Liikuntapalvelut	4000 Liikuntapalveluiden hallinto
		4001 Ohjaustoiminta
		4002 Ohjaaja-avustus
		4003 Liikuntapaikka-avustus
		4004 Muut kohdeavustukset
		4005 Liikuntaryhmien maksut
		4009 Liikuntapalveluiden projektit
4100 Ulkoliikuntapaikat	4100 Ulkoliikuntapaikat	4100 Urheilupuisto
		4101 Keinonurmikentät
		4102 Nurmikentät
		4103 Hiekka-/luistelukentät
		4104 Muut kentät
		4106 Huoltorakennukset
		4107 Ulkoliikuntapaikkojen koneet ja kalusto
		4108 Ulkoliikuntapaikkojen yhteiset kustannukset
		4109 Hänninkenttä
		4113 Ulkoilureitit
4200 Jäähallit ja kuplahalli	4200 Jäähallit	4201 Kilpahalli
		4202 Harjoitushalli
	4210 Kuplahalli	4210 Kuplahalli

4300 Uimahallit ja sisäliikuntatila	
4300 Uimahallit	4300 Viihdeuimala Rantakeidas
	4301 Naisvuoren uimahalli
4350 Sisäliikuntatilat	4351 Rantakeidas, sali
	4352 Rantakeidas, kuntosali
	4354 Muut sisäliikuntatilat
	4355 Hauki-halli
	4356 Ristiinan sisäliikuntatilat
4390 Muut liikuntatilat	4390 Saimaa Stadiumi
450 Nuorisopalvelut	
Nuorisopäällikkö	
450 Nuorisopalvelut	
4500 Nuorisopalvelut	
4500 Nuorisotyö	4500 Nuorisopalveluiden hallinto
	4501 Ohjaajien palkkausavustus
	4502 Toiminta-avustus
	4503 Kohdeavustukset
4510 Nuorisotoiminta	4510 Kattilansillan nuorisotalo
	4511 Nuorisotila Starlight
	4512 Skeittihalli
	4513 Kv-toiminta
	4514 Rantakylän nuorisotalo
	4515 Anttolan nuorisotalo
	4516 Otavan nuorisotalo
	4518 Tapahtumat ja kesätoiminta, nuorisopalvelut
	4519 Haukivuoren nuorisotalo
	4520 Etsivä nuorisotyö
	4521 Ristiinan nuorisotalo
	4523 Saksalan nuorisotalo
4530 Lasten ja nuorten osallisuus	4530 Lasten parlamentti
	4531 Nuorisovaltuusto
4590 Nuorisopalveluiden projektit	4590 Nuorisopalveluiden projektit

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

Tavoitteena on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja harrastuneisuutta, lisätä poikkihallinnollisuutta, kehittää toimintaympäristöjä ja sähköisten palvelujen käyttöä sekä tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Lautakunta vastaa kansalaisopiston, yleisten kulttuuripalvelujen, liikuntapalvelujen, nuorisopalvelujen, kirjastopalvelujen, museopalvelujen ja orkesteripalvelujen tuottamisesta.

Palvelusuunnitelma

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alaiset tulosalueet järjestävät asukkaiden hyvinvointia edistäviä ja syrjäytymistä ehkäiseviä palveluita. Ne tuottavat monipuolista ja laadukasta vapaan sivistystyön sekä kulttuuri- ja liikuntatarjontaa, mikä mahdollistaa kuntalaisille sekä ohjattuja että omaehtoisia palveluja. Palveluissa pyritään huomioimaan erilaiset kohderyhmät sekä kehittämään markkinointia ja käyttäjälähtöisiä palveluita.

Lautakunnan palvelut ovat pääasiassa lähipalveluita. Palveluiden tuottamisessa huomioidaan kaupunginvaltuuston vuonna 2018 tekemä kaupunkirakenneselvitys, vuonna 2019 hyväksytty palvelusuunnitelma, 2020 valmistunut Talous ja tulevaisuus 2023 – ohjelma (TATU2023) ja maaliskuussa 2022 hyväksytty Palvelut ja tulevaisuus –ohjelma (PATU).

Avustuksilla ja monipuolisilla yhteistyösopimuksilla ylläpidetään ja kehitetään palvelutarjoomaa ja luodaan kolmannen sektorin toimijoille mahdollisuuksia kokeilla uudentyypisten palveluiden tuottamista. Kaupungin eri toimijoiden kesken pyritään yhteistyöhön. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alaisten toimintojen merkitys on korostunut hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Lautakunnan alaiset tulosalueet vaikuttavat myönteisesti myös Mikkelin maineeseen viihtyisänä asuin- ja kulttuurikaupunkina. Kaupungin talouden tasapainottamiseksi yhtenä säästötoimenpiteenä esitetään kaikkien kumppanuuksien ja avustusten leikkaamista 20 prosentilla.

Vuonna 2022 Mikkeliissä on vietetty Kulttuurin unelmavuotta. Kulttuurin unelmavuosi 2022 -hankkeen rahoittaa Etelä-Savon Maakuntaliitto Euroopan aluekehitysrahastosta sekä Mikkelin kaupunki. Hanke nostaa alueen kulttuurin vuodeksi jalustalle tuoden kulttuurin, taiteen ja viihteen lähelle asukkaita, työllistäen samalla alueen toimijoita. Hanke päättyy maaliskuussa 2023.

Mikkelin kansalaisopiston koulutustehtävä perustuu paikallisesti ja alueellisesti muun muassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja seniorikansalaisten keskimääräistä suurempaan määrään. Opisto toimii sivistystehtävänsä ohella merkittävänä hyvinvoinnin, elinvoiman ja osallisuuden lisääjänä ja edistäjänä alueella. Vammaisneuvosto, vanhusneuvosto ja alueellinen toiminta ovat tärkeitä väyliä osallisuuden turvaamiseksi sekä eri ryhmien näkökulmien huomioon ottamiseksi päätöksenteossa. Kansalaisopiston ja osallisuuden tulosalue vastaa myös kaupungin osallisuuden kehittämisestä. Säästötoimenpiteenä kansalaisopiston kurssitarjontaa leikataan edelleen ja osallisuuden alueella supistetaan järjestöjen kohdeavustuksia.

Kirjastopalveluja tarjotaan ja kehitetään kiinteissä toimipaikoissa, hakeutuvana palveluna ja verkkopalveluina. Toiminnan tavoitteissa korostuu erilaisten lukutaitojen edistäminen sekä aktiivista kansalaisuutta ja hyvinvointia edistävän toiminnan mahdollistaminen. Haasteena on kirjastopalveluiden saavutettavuus, koska kirjastoverkko on harva Mikkelin alueen laajuuteen nähden. Teknisiä ratkaisuja, kuten omatoimitekniikka lähikirjastoissa, hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan. Uutena palveluna syyskuussa 2022 saatiin käyttöön varausten noutoautomaatti Rantakeitaassa. Käyttöönottoa edelsi testiasiakasryhmän pilottivaihe. Tapahtumatarjontaa kehitetään kokeilemalla uudenlaisia tilaisuuksia mm kaupungin muiden tulosalueiden, järjestöjen ja Yliopistokeskuksen ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMKin kanssa samalla kun jatketaan vakiintunutta yhteistyötä mm. digiopastuksen merkeissä. Kirjastopolku pyritään toteuttamaan nykytasoisena, mutta toteutuessaan kirjastoverkkosupistukset vaikuttavat Kirjastopolun toteuttamiseen. Säästötoimenpiteenä kirjaston vakinaisesta henkilökunnasta säästetään 2,5 htv. Pääkirjaston toimintaa joudutaan sopeuttamaan asiointipisteen muuttaessa pääkirjastoon karsimalla lainattavaa aineistoja ja sijoittamalla toimintoja uudelleen.

Museopalvelujen keskeisiä tavoitteita ovat kulttuuriperinnön tallentaminen, säilyttäminen ja esitleminen sekä kulttuuriperinnön arvostuksen lisääminen. Lisäksi tavoitteena on tulosalueen peruspalveluiden turvaaminen museolain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla huomioiden erityisesti lapset ja nuoret, ikääntyneet ja erityisryhmät. Mikkelin taidemuseo toimii alueellisena vastuumuseona taidemuseotehtävän osalta Etelä-Savon alueella. Tavoitteena on kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin edistäminen alueella. Sodan ja rauhan keskus Muisti aloitti toimintansa Päämajatalossa 4.6.2021. Muisti ja Päämajamuseo toimivat yhteistyössä asiakaspalvelun ja näyttelyiden osalta. Vuoden 2022 loppuun mennessä museot uusivat kokoelmahallintajärjestelmänsä, joten vuoden 2023 alusta alkaen käytössä on ajanmukainen järjestelmä, joka parantaa museoiden kokoelmapalveluja.

Kulttuuripalveluiden toiminnan painopisteinä ovat lasten ja nuorten sekä ikäihmisten kulttuuripalvelut sekä erilainen tapahtumatointa. Hyvät ja toimivat poikkihallinnolliset yhteistyöprojektit, kuten Kulttuurikameli ja Kulttuuripolku sekä ikäihmisten kulttuuripalveluissa yhteistyö vuoden 2023 alussa käynnistyvän hyvinvointialueen suuntaan, jatkuvat. Tärkeä osa kulttuuripalvelujen toimintaa on myös Kulttuurin unelmavuoden myötä kulttuurin näkyväksi tekemisen jatkojohdyntäminen.

Kaupunginorkesteri tuottaa taide-elämyksiä ja osallistuu kaupungin monipuolisen kulttuuritarjonnan ylläpitämiseen. Sen tehtävänä on taidemusiikkitradition vaaliminen ja kehittäminen sekä yleisötyö kaikenikäisen kuulijakunnan parissa. Orkesteri on asukkaiden

hyvinvoinnin kehittymistä mahdollistava helposti saavutettava kulttuuritoimija. Orkesteri näyttäytyy merkittävänä tekijänä kaupungin mainekuvan kehittämisessä. Orkesteri tekee yhteistyötä paikallisten ja alueellisten musiikkitoimijoiden kanssa, erityisesti Saimaa Sinfonietta -orkesteriyhteistyötä Lappeenrannan kaupunginorkesterin kanssa. Orkesterin ja Mikaeli Oy tiivistävät ja tehostavat toimintojaan ja koittavat näin parantaa toimintakatetta.

Liikuntapalveluiden toiminnan painopisteitä ovat Liikkuva Mikkeli 2030 -ohjelman mukaisesti erityisesti lasten ja nuorten liikunta, terveysliikunta ja luontoliikunta. Vuonna 2022 valmistunut lähiliikuntapaikkasuunnitelman ensimmäistä osiota eli keskusta-alueen ulkokuntosalien kehittämistä pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan. Suunnitelman toinen vaihe eli koulujen pihojen lähiliikuntapaikkasuunnitelma on tarkoitus toteuttaa hallintokuntien välisenä yhteistyönä. Urpolan liikunta-alue muuttuu ja kehittyy Saimaanportin yhtenäiskoulun rakentamisen rinnalla vuosina 2023-2024. Vuoden aikana laitetaan käytäntöön Patu-ohjelman mukaisia säästötoimenpiteitä sekä suunnitelmia sähkön käytön vähentämiseksi sähkön hinnan noustessa voimakkaasti.

Nuorisotyö on kasvatuksellinen prosessi, jonka tehtävänä on tukea nuorta yksilönä ja lähiympäristönsä ja maailman jäsenenä. Nuorisopalvelut ovat lähipalveluita, joita on saatavilla sekä kaupunki- että haja-asutusalueella. Vuonna 2023 alueellisen nuorisotyön toimipisteitä on viisi: Kattilansillan, Ristiinan ja Haukivuoren nuorisotilat, nuorisotila Starlight keskustassa sekä Rantakylän nuorisotalo. Palvelusuunnitelman mukaisesti nuorisotilat toimivat koulujen yhteydessä tai välittömässä läheisyydessä. Saimaanportin yhtenäiskoulun yhteyteen valmistuva nuorisotila tulee korvaamaan Kattilansillan nuorisotilan vuonna 2024; toimivaa yhteistyömallia rakennetaan yhdessä koulun ja Xamkin yhteisöpedagogikoulutuksen kanssa. Sisä- ja ulkoliikuntamahdollisuuksien turvaaminen nuorisotilojen yhteydessä on tärkeää. Digitaalisia toimintaympäristöjä ja -menetelmiä kehitetään fyysisten kohtaamispaikkojen rinnalle. Koulu- ja oppilaitosnuorisotyötä kehitetään ja luodaan malli koulunuorisotyöntekijöiden työlle, jonka vakiinnuttamista pidetään tavoitteena. Vuonna 2023 viidellä koululla työskentelee päätoiminen koulunuorisotyöntekijä kahden eri hankerahoituksen turvin. Lisäksi alueellisen nuorisotyön työpanosta kohdennetaan koulussa tehtävään nuorisotyöhön. Etsivä nuorisotyö, joka toimii osana Ohjaamo-tiimiä, on pääosin kohdennettua nuorisotyötä ja sitä toteutetaan moniammatillisesti ja monipuolisia verkostoja hyödyntäen. Nuorten ehkäisevä päihdetyö on osa nuorisopalvelujen kokonaisuutta. Nuorten osallisuutta vahvistetaan muun muassa nuorisovaltuustotyön ja lasten parlamentin kautta. Nuoria kannustetaan toteuttamaan omia hankkeitaan YoungMikkeli-perintörahojen turvin. Nuorisopalvelujen kehittämisen ja arvioinnin tueksi laadittava nuorisotyön perussuunnitelma NUPS valmistuu vuoden 2023 aikana; laadintaprosessissa nuoria osallistetaan palvelujen suunnitteluun ja arviointiin. Nuorisojärjestöjä tuetaan toiminta- ja kohdeavustuksin, joskin säästövelvoite heikentää tätä tukea olennaisesti.

STRATEGISTEN OSA-ALUEIDEN STRATEGIAKORTIT

1. Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestäväan kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Sähkönkulutuksen vähentämiseen tähtäävien toimien toteuttaminen.	Mahdollisimman energiatehokas toiminta, kustannusten kasvun hillitseminen. /liikuntapalvelut	Sähkön käyttö vähenee.

Edistetään kaupungin kehittämialustojen vaikuttavuutta ja yrittäjyyden kasvua alustoilla.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Kalevankankaan kehittämialusta: myynnin ja markkinoinnin lisääminen "prime time"-aikojen ulkopuolelle.	Liikuntapaikkojen käytön lisääminen "prime time"-aikojen ulkopuolella, kuten päiväkäyttö. /liikuntapalvelut, yhteistyö Kalevankankaan myynti- ja markkinointiryhmän kanssa	Toteutunut/ei toteutunut

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Sähköiseen ajanvaraukseen lisää varattavia kohteita.	Tilojen helpompi varaaminen ja tehokkaampi käyttö. /liikuntapalvelut	Uudet kohteet, joissa sähköinen varaaminen on mahdollista.
Lumme-kirjastojen kansalliseen e-kirjastoon liittymisen valmistelu Mikkelin kaupungin osalta. Valtakunnallisen e-kirjaston toiminta alkaa alkuvuodesta 2024. Vuoden 2023 kuluessa on selvíteltävä liittymisen edellytykset ja sopimusprosessi vietävä läpi. Liittyminen edellyttää kuntakohtaisten sopimusten tekemistä.	Mikkeli solmii kansallisen e-kirjaston kanssa liittymissopimuksen vuoden 2023 aikana. /kirjastopalvelut	Toteutunut/ei toteutunut
Orkesterin nuottimateriaalissa siirrytään digitaalisen materiaalin käyttöön mahdollisimman paljon. Vähentää paperin käyttöä ja nuottimateriaalien postittamista merkittävästi.	Jokaiselle muusikolle hankitaan iPad, joiden avulla digitaalisen nuottimateriaalin käsittely ja soittaminen onnistuu. /kaupunginorkesteri	Toteutunut/ei toteutunut
Orkesteri pyrkii tuottamaan verkkosisältöä konserteista. Mahdollistaa kansainvälisen näkyvyyden ja uusien kohderyhmien saavuttamisen.	Säännölliset verkkokonsertit ja niistä jäävät tallenteet. /kaupunginorkesteri	Verkkokonserttien määrä ja tallenteiden hyödyntäminen sote-palveluissa.
Chat-palveluita tarjotaan säännöllisesti viikoittain Po1nt-verkoston ja Ohjaamo-chatin kautta. Sosiaalisen median kanavat ovat aktiivisesti käytössä.	Nuorten kohtaaminen myös verkossa toteutuu. /nuorisopalvelut	Toteutunut/ei toteutunut
Verkkokurssien hyödyntäminen henkilöstön koulutuksessa.	Henkilöstö suorittaa vähintään yhden verkkokoulutuksen vuosittain. /esimiehet	Suoritettu/ei suoritettu

2. Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Panostetaan osaavan työvoiman saamiseen ja osaajien houkutteluun.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Mikkelin kaupunginorkesterin korkean tason säilyttäminen ja parantaminen sekä näkyvyyden kehittäminen, jotta saadaan houkutelua huippumuusikoita orkesteriin vakituisiksi sekä vierailijoiksi. Ammattitaitoinen taiteellinen henkilöstö on edellytys orkesterin kehittymisen kannalta.	Orkesterin resurssien riittävyys ja muusikoiden palkkataso houkuttelevalle tasolle verrattuna muihin orkestereihin. /kaupunginorkesteri	Rekrytointien onnistuminen ja palkkatason kehitys.

Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Opinnäytetöiden ja harjoitteluiden tekeminen Mikkelin kaupungille.	Toimintojen kehittäminen tutkimuksen avulla. /lautakunnan alaiset tulosalueet	Opinnäytetöiden / harjoitteluiden määrä
Kaupunginorkesteri vahvistaa yhteistyötään Mikkelin musiikkiopiston kanssa. Pyritään kehittämään yhteistyötä myös XAMKin ja yliopistokeskuksen kanssa uusien toimintatapojen ja tutkimustiedon hyödyntämisen suhteen.	Uusia toimintamalleja oppilaitosten kanssa yhteistyössä. /kaupunginorkesteri	Yhteistyön ja toimintojen määrä

Tuetaan opiskelijoiden alueelle ja alueen yrityksiin kiinnittymistä.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Äxön Appro -messut	Erialaisten harrastusmahdollisuuksien ja harrastusten tarjoajien esille tuominen. /yleiset kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut nuorisopalvelut	Messut toteutunut/ei toteutunut

3. Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut

Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Essote ja kaupunki ovat tehneet yhteistyötä elintapaohjauksen järjestämiseksi Mikkelissä. Yhteistä suunnittelua ja kehittämistä hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa, jotta monipuolinen elintapaohjaustoiminta edelleen jatkuisi ja kehittyisi.	Elintapaohjauksen toteuttaminen yhteistyössä hyvinvointialueen sekä muiden toimijoiden kanssa. /liikuntapalvelut	Liikuntapalveluiden tarjoama liikunnan palvelutarjotin elintapaohjausasiakkaille toteutunut/ei toteutunut. Ikäihmisten elintapaohjaukseen osallistuneiden määrä.
Mikkelin vauvaviikko. Osana kirjaston kehittämishanketta on koottu yhteistyöverkosto toteuttamaan Mikkelin vauvaviikkoa syyskuussa 2022. Yhteistyöverkostossa on kaupungin toimijoita, tulevan hyvinvointialueen yksiköitä, yhdistyksiä ja seurakunta.	Mikkelin vauvaviikon vakiinnuttaminen vuosittain toistuvaksi tapahtumaksi laajan yhteistyöverkoston voimin. /kirjastopalvelut, Koppa, kaupunginorkesteri, kulttuuripalvelut	Mikkelin vauvaviikko toteutetaan vuosittain syyskuussa. Tapahtumien määrä ja kävijämäärä
Kulttuurin hyvinvointivaikutusten hyödyntäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	Kulttuurin käyttö hyvinvointialueen toimintojen osana. Kulttuurin hyvinvointivaikutusten tunnistaminen ja hyödyntäminen laaja-alaisesti. /kaupunginorkesteri, kulttuuripalvelut	Kulttuuripalveluiden kävijämäärät ja yhteistyön määrä eri tahojen kanssa
Etsivä nuorisotyö tavoittaa 15 – 28-vuotiaan nuoren, joka kaipaa tukea koulutukseen, työelämään tai elämänhallintaan liittyvissä asioissa.	Nuorisolain mukaiset ilmoitukset ja muut yhteydenotot otetaan käsittelyyn viiveettä. Nuorta tuetaan monialaisesti ja palveluohjaus on sujuvaa. /nuorisopalvelut	Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä.

Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja –tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentumista.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Tehdään matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia ja –palveluita eri kohderyhmien saavutettavaksi.	Tarjotaan kaikille mahdollisuus monipuolisiin kulttuuripalveluihin. Kasvatetaan kulttuuritapahtumien osallistujamääriä (lähtötaso tp2021). /kaupunginorkesteri, yleiset kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, nuorisopalvelut, museot	Tapahtumien määrä ja kävijämäärä
Tarjotaan monipuolisia soveltavan liikunnan ohjauspalveluita yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Pyritään tarjoamaan kaikille mahdollisuus ohjattuun liikuntaan. /liikuntapalvelut	Soveltavan liikunnan monipuolinen palvelutarjotin on toteutunut
Alueellisen nuorisotyön menetelmiä käytetään monipuolisesti	Alueellista nuorisotyötä tehdään suunnitellusti nuorisotiloissa, kouluissa ja oppilaitoksissa sekä jalkautuen. / nuorisopalvelut	Alueellisen nuorisotyön toimipisteiden määrä, kohdattujen nuorten määrä. Nuorisotyön perussuunnitelma NUPS valmistuu.
Hyvää elämää ikääntyneille -Mikkelin kaupungin ikäohjelma 2025 valmistuu	Ohjelmassa määritellään tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneiden väestön hyvinvoinnin tukemiseksi. /sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue /hyvinvointikoordinaattori	Ohjelma valmistuu
Terve kunta –verkostoon liittyminen	Kiinnitytään kansalliseen verkostoon ja toteutetaan hyviä käytäntöjä hyvinvoinnin edistämiseksi. /hyvinvointikoordinaattori, sivistysjohtaja	Toteutuu/ei toteudu
Hyvän mielen kunta -toimintamalli	Kaikessa toiminnassa tuetaan mielen hyvinvointia. / hyvinvointikoordinaattori	Toteutuu/ei toteudu
Asiakastyytyväisyyskysely	Palveluiden laatu ja kehittäminen palautteen mukaisesti. /sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Toteutuu/ei toteudu
Esteettömyyssuunnitelman toteutuminen	Esteetön ympäristö ja palvelut toteutuvat ohjelman mukaisesti. /vastuu asumisen ja toimintaympäristön palvelualueella /yhteistyössä vammaisneuvosto, sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Toteutuu/ei toteudu

Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Lähiliikuntapaikkasuunnitelma	Lähiliikuntapaikkaverkoston kehittäminen kaikki ikäryhmät huomioiden. /liikuntapalvelut	Suunnitelman valmistuminen
Retkeilyreittien kunnostaminen, reitistön kehittäminen ja markkinointi	Houkuttelevien luontoliikuntakohteiden tarjoaminen mikkeliäläisille, vapaa-ajan asukkaille ja matkailijoille. /liikuntapalvelut	Hyvässä kunnossa olevat retkeilyreitit
Uuden matka-/kuntoluistelumahdollisuuden toteuttaminen	Monipuolisten talviliikuntamuotojen harrastamisen mahdollistaminen. /liikuntapalvelut	Toteutunut/ei toteutunut
Kävelyn ja pyöräilyn edistämisyhjän toimenpiteet vuosikellon mukaisesti	Luodaan edellytyksiä kävelyn ja pyöräilyn lisäämiselle eri keinoin verkostoyhteistyönä. /hyvinvointikoordinaattori /Käpyryhmä	Toteutuu/ei toteudu

Hyödynnetään toiminnassa läpileikkaavasti kulttuuri, taide, luovat keinot ja liikunta sekä alueen rikas historia ja kulttuuriperintö.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Aktiivinen arki -harrastemessut	Erialaisten harrastusmahdollisuuksien ja harrastusten tarjoajien esille tuominen. /yleiset kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut nuorisopalvelut	Messut toteutunut/ei toteutunut
Kulttuurikahvila-toiminnan jatkaminen pääkirjastossa yhteistyössä järjestöjen, yhdistysten ja eri toimijoiden kanssa.	Kulttuurikahvila-toiminnan vakiinnuttaminen Kulttuurin unelmavuosi -hankkeen jälkeen. /kirjastopalvelut	Kulttuurikahvila-tapahtumien toteutuminen
Matalan kynnyksen kulttuuritapahtumien järjestäminen, kuten Museoiden yö.	Kulttuuri- ja museotarjonnan ympärivuotisuus (myös kesäajan ulkopuolella) kaikenikäisille. Tavoite 10 000 käyntiä kohteissa. /museot, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut	Kävijämäärä, positiivinen asiakaspalaute
Kulttuuriohjelman valmistuminen	Mikkelin kaupungin kulttuuriohjelma valmistuu vahvasti toimijakenttä kuullen. /kulttuuripalvelut, museot, kansalaisopisto, kirjasto, kaupunginorkesteri	Kulttuuriohjelma valmis / ei valmis
Kulttuuritoimijoiden hyödyntäminen kaupungin tilaisuuksissa. Kaupungissa vierailevia yhteistyökumppaneita pyritään viemään kulttuurin äärelle vierailun aikana.	Kulttuurimyönteisen Mikkelin mielikuvan vahvistaminen. /lautakunnan alaiset toimijat	Tapahtuma- ja kävijämäärät

4. Yhteisöllisyys ja osallisuus

Tunnistetaan ja hyödynnetään väestön moninaisuus rikkautena, voimavarana ja elinvoiman lähteenä, osana mikkeliäisyyttä.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Maaro-romanipoliittinen ohjelma valmistuu.	Ohjelman toimenpiteet todentuvat. /Kansalaisopiston ja osallisuuden tulosalue	Toteutuu/ei toteudu
Kotouttamisen kokonaisvastuun hallittu siirtyminen kaupungille: Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueella kotouttamiseen liittyvät sivistyspalvelut.	Toimiva toimintarakente. /yhteistyö kotouttamispalveluita koordinoivan työllisyyspalveluiden kanssa	Toteutuu/ei toteudu
Mahdollistetaan vapaaehtoistoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Ikäihmistien vertaisohjaajien kouluttaminen (Ikiliikkujat).	Ikäihmistien vertaisohjaajatoiminnan ylläpitäminen ja kasvattaminen korona-ajan jälkeen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. /liikuntapalvelut	Koulutettujen vertaisohjaajien määrä yhteensä
Seurafoorumien järjestäminen 3-4 kertaa vuodessa yhteistyössä Etelä-Savon Liikunta ry:n kanssa.	Urheiluseurojen kanssa tehtävä monipuolinen yhteistyö Mikkelin liikuntatoiminnan kehittämiseksi. /liikuntapalvelut	Seurafoorumi järjestetty
Mieli-ikä-runopiiri on ikääntyville suunnattu mielen hyvinvointia tukeva toimintamuoto, jossa kirjallisuuteen yhdistetään sosiaalinen kanssakäyminen ja tunnetaitojen vahvistaminen. Kirjasto järjestää yhteistyössä yhdistysten ja vapaaehtoisten kanssa Mieli-ikä-runopiirikonseptin mukaisia runopiirejä kirjaston tiloissa.	Mieli-ikä-runopiiri toiminnan vakiinnuttaminen syksyn 2022 pilotin jälkeen. /kirjastopalvelut	Mieli-ikä-runopiirien järjestäminen toteutunut
Osallisuussuunnitelman toteuttaminen.	Toteutetaan osallisuussuunnitelman tavoitteita. /kansalaisopiston ja osallisuuden tulosalue ja soveltuvin osin kaikki yksiköt	Osallisuussuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen

Edistetään ryhmiin ja yhteisöihin kiinnittymistä.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Kaikille avoimien ja maksuttomien senioriliikuntavuorojen järjestäminen 3-4 alueella yhteistyössä eri toimijoiden kanssa (Ikiliikkujat)	Kaikille senioreille ohjatun liikunnan ja sitä kautta sosiaalisten kontaktien mahdollistaminen. /liikuntapalvelut	Avointen senioriliikuntavuorojen/toimivien ryhmien määrä
Tarjotaan kerho- ja harrastustoimintaa jokaisella perusopetuksen koululla	Mahdollistetaan oma juttu jokaiselle koululaiselle. /kerhotoiminnan ohjausryhmä	Kerhojen määrä/ Kerho jokaisella koululla

Tuetaan tapahtumakaupunki Mikkelin kehittämistä.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Avustuksien myöntäminen tapahtumien järjestelykuluihin	Kolmannen sektorien toimijoiden järjestämien tapahtumien tukeminen. /liikuntapalvelut, nuorisopalvelut jne.	Myönnettyjen avustusten määrä
Laadukkaat tapahtumat ja näyttelyt	Järjestetään neljä vaihtuvaa näyttelyä eri museo-kohteissa, tavoite 38 500 kävijää. /museot	Kävijämäärä
Monipuolisen kulttuuritarjonnan ylläpitäminen kaupungissa	Riittävät resurssit kulttuuritoimijoille, jotta tapahtumia voidaan järjestää. /lautakunnan alaiset toimijat	Tapahtumien määrä ja kävijämäärä

Lisätään osallistuvan budjetoinnin käyttöä.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Osallistuvan budjetoinnin käyttö	Käytön lisääminen. /kansalaisopiston ja osallisuuden tulosalue	Käyttö kohteina ja euroina
YoungMikkeli-perintörahaston käyttö nuorilähtöisesti	Nuoret suunnittelevat omia hankkeitaan ja hakevat niiden toteutukseen YoungMikkeli-perintörahoitusta. / nuorisopalvelut	Käyttö kohteina ja euroina

Edistetään yhteisöllistä asumista.		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Ikääntyneiden monimuotoista asumista (yhteisöllinen asuminen, soluasuminen) kehitetään edelleen.	Ikääntyneiden turvallisuuden tunne ja sujuva arki paranevat yhteisöllisyyttä kehittämällä. /vanhusneuvosto yhteistyössä kaupungin ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa	Yhteisöllisen asumisen yksiköiden määrä lisääntyy

Kaupunginorkesteri

Vuosi Palvelu	2023			Muutos TA ja -1v	Muutos-% TA ja -1v
	TP -2v	TA -1v	TA		
3300 - Kaupunginorkesteri					
konserdit ja esitykset kpl	70,00	85,00	80,00	-5	-5,88 %
menot / konsertti tai esitys €/kpl	-14 691,15	-11 964,71	-13 331,25	-1 367	11,42 %
kuulijoiden määrä kpl	14 908,00	20 000,00	18 000,00	-2 000	-10,00 %
menot / kuulija €/kpl	-68,98	-50,85	-59,25	-8	16,52 %

Keskeiset muutokset kaudella

Orkesterin toiminta jatkuu vuonna 2023 pääosin entisenkaltaisena. Säästötoimenpiteiden vaikutuksesta joitain konserttikokonaisuuksia suunnitellaan kustannuksiltaan pienemmiksi. Isona yksittäisenä ponnistuksena vuonna 2023 toteutetaan jo moneen otteeseen siirtynyt Elinan surma -ooppera keväällä 2023. Vuosi 2023 on orkesterin 120v. juhlavuosi, ja syksyllä toteutetaan juhlakonsertti.

Museopalvelut

Vuosi Palvelu	2023			Muutos TA ja -1v	Muutos-% TA ja -1v
	TP -2v	TA -1v	TA		
3400 - Museopalvelut					
käynnit kpl	40 176,00	38 500,00	38 500,00	0	0,00 %
menot / käynti €/kpl	-34,25	-36,95	-35,57	1	-3,73 %
näyttelyiden määrä kpl	10,00	9,00	9,00	0	0,00 %
tallenteiden määrä kpl	64 693,00	49 000,00	54 000,00	5 000	10,20 %
sijoitettavien teosten määrä kpl	650,00	650,00	650,00	0	0,00 %

Keskeiset muutokset kaudella

Museoissa toteutetaan vuonna 2023 neljä vaihtuvaa näyttelyä, joista kolme taidemuseossa ja yksi Suur-Savon museossa. Viestikeskus Lokki on toistaiseksi suljettu kunnes luolan turvallisuus voidaan taata. Taidemuseo toimii väistötiloissa kauppakeskus Akselin toisessa kerroksessa. Taidemuseon pysyvät kokoelmat eivät mahdu esille Akselissa, joten ne on sijoitettu säilytystiloihin. Museoiden kokoelmat on hajasijoitettu seitsemään eri toimipisteeseen, joista suurin osa ei vastaa olosuhteiltaan museoalan kriteereitä. Museoiden henkilöstö- ja toimitilakysymyksiä kartoitettiin kaupunginvaltuuston vuonna 2019 hyväksymässä Museo-ohjelmassa. Toistaiseksi Museo-ohjelma ei ole johtanut käytännön toimenpiteisiin.

Kirjastot

Vuosi Palvelu	TP -2v	TA -1v	2023	Muutos TA ja -1v	Muutos-% TA ja -1v
			TA		
3600 - Mikkelin kirjastot					
Mikkelin kirjastot yhteensä, lainat kpl	624 070,00	650 000,00	640 000,00	-10 000	-1,54 %
menot / laina €/kpl	-4,62	-4,96	-4,69	0	-5,39 %
Mikkelin kirjastot yhteensä, käynnit kpl	247 935,00	550 000,00	350 000,00	-200 000	-36,36 %
menot / käynti €/kpl	-11,62	-5,86	-8,57	-3	46,38 %

Keskeiset muutokset kaudella

Selvitetään kansalliseen e-kirjastoon liittymisen edellytykset ja kustannukset. Kirjastopolku pyritään toteuttamaan nykyisellä tasolla, mutta mahdolliset kirjaston toimipisteitä koskevat muutokset vaikuttavat toteuttamisen edellytyksiin. Tapahtumien osalta vakiinnutetaan tilaisuuskonsepteja sekä kokeillaan uusia toimintamuotoja ja tapahtumakonsepteja osin kehittämishankkeiden osana. Niukan henkilöstöresurssin vuoksi voidaan joutua tekemään muutoksia palveluissa mm kirjastojen palveluissa, jotta resurssit riittävät kirjastolain mukaiseen toimintaan.

Vapaa sivistystyö

Vuosi Palvelu	TP -2v	TA -1v	2023	Muutos TA ja -1v	Muutos-% TA ja -1v
			TA		
3700 - Vapaa sivistystyö					
opiskelijat kpl	3 850,00	5 000,00	4 500,00	-500	-10,00 %
menot / opiskelija €/kpl	-399,87	-322,32	-355,22	-33	10,21 %
opetustunnit kpl	15 089,00	20 000,00	18 500,00	-1 500	-7,50 %
menot / opetustunti €/kpl	-102,03	-80,58	-86,41	-6	7,23 %
kurssilaisia kpl	6 537,00	9 000,00	8 500,00	-500	-5,56 %
menot / kurssilainen €/kpl	-235,51	-179,07	-188,06	-9	5,02 %

Keskeiset muutokset kaudella

Toiminnan volyyymia lasketaan kaupungin säästötavoitteiden takia. Myös järjestöavustuksia supistetaan.

Liikuntapaikat

Vuosi				2023		
Palvelu	TP -2v	TA -1v	TA	Muutos	Muutos-% TA	
				TA ja -1v	ja -1v	
4000 - Liikuntapalvelut						
ohjaaja-avustusta saaneiden järjestöjen määrä kpl	33,00	34,00	34,00	0	0,00 %	
menot / avustettu järjestö €/kpl	-10 044,50	-15 829,41	-13 664,71	2 165	-13,68 %	
4300 - Uimahallit						
uimahallien käynnit kpl	94 776,00	183 000,00	170 000,00	-13 000	-7,10 %	
menot / käynti €/kpl	-17,24	-10,13	-10,39	0	2,52 %	

Keskeiset muutokset kaudella

Toteutetaan Liikkuva Mikkeli 2030 suunta-asiakirjan mukaisia suunnitelmia, joiden erityisiä painopisteitä ovat lasten ja nuorten liikunta, terveystoiminta, luontoliikunta ja tapahtumat. Lähiliikuntapaikkasuunnitelman toinen osio koskien koulujen pihvoja, valmistuu. Ulkokuntosalien kehittäminen jatkuu 2022 tehdyn suunnitelmamukaisesti.

Nuorisotoiminta

Vuosi				2023		
Palvelu	TP -2v	TA -1v	TA	Muutos	Muutos-%	
				TA ja -1v	TA ja -1v	
4510 - Nuorisotoiminta						
menot / käynti €/kpl	-60,42	-47,71	-52,85	-5	10,76 %	
nuorisotilat ja -toiminta käynnit kpl	20 137,00	24 500,00	22 000,00	-2 500	-10,20 %	

Keskeiset muutokset kaudella

Alueellista nuorisotyötä toteutetaan viidessä nuorisotilassa sekä kouluissa ja muissa nuorten toimintaympäristöissä. Etsivä nuorisotyö on kohdennettua ja toteutetaan pääosin yksilötyönä. Kohti nivelvaihetta ja sen yli -koulunuorisotyöhanke tukee erityisesti siirtymää perusopetuksen yhdeksännen luokan ja toisen asteen koulutuksen välillä. Nuorten osallisuutta tuetaan muun muassa nuorisovaltuuston ja lasten parlamentin sekä YoungMikkeli-perintörahasen osallistavan budjetoinnin kautta.

Otsikko Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

Laatijan nimi: Virpi Siekinen

1.Toiminnan nykytila ja toimintaympäristön muutos

1.1 Henkilöstötarpeeseen vaikuttavat muutokset, jotka vaikuttavat vuosina 2023-2026 (lainsäädännöstä tai muualta tulevat muutokset ml Patu:n vaikutukset)

Kansalaisopisto ja osallisuus Palvelusuunnitelmassa kansalaisopistolle on osoitettu säästöjä, jotka vaikuttavat kansalaisopiston kurssimäärään. Tällä on vaikutuksia määräaikaisen henkilöstön määrään.

Kaupunginorkesteri Ei muutoksia.

Kirjastopalvelut säästää 1,5 htv osana Patua. Säästö otetaan jättämättä täyttämättä eläkkeelle siirtyneiden virkailijoiden paikat (1 kirjastovirkailija, 1 osa-aikainen palveluvirkailija). Lisäksi 31.1.2023 määräaikaisesti täytettynä ollut kirjastonhoitajan toime (Otavan ja pääkirjaston) ei täydetä, vaan siinä säästetään 1 htv (huomioitu TAE palkoissa).

AVIn peruspalvelujen arvioinnissa 2022 riittäväksi henkilöstön määräksi toteuttamaan kirjastolaissa määrättyjä tehtäviä katsotaan 0.8 ht/1 000 asukasta. Tilastovuonna 2021 Mikkelin seutukirjaston henkilöstömäärä oli 0,57 htv/1 000 asukasta. Riittävän osaamisen ja palvelutoiminnan kehittämisen näkökulmasta erityisesti korkeakoulutetun henkilökunnan määrä ei saisi vähentyä, mutta myös kokonaishenkilöstömäärä on kirjastolain mukaisen palvelun tuottamiseen niukka.

Museopalvelut Museotoimen henkilöstöresurssointi on minimissään. Museotoimesta puuttuu useita keskeisiä vakansseja, jotta toimintaa voitaisiin kehittää museolain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla. Tällaisia puuttuvia vakansseja ovat mm. konservaattori, museolehtori, Päämajamuseon amanuenssi ja toinen museomestari. Vakanssien puuttuessa em. työtä joudutaan hoitamaan – jos mahdollista – ostopalveluna.

Museotoimessa henkilötyövuosia on käytettävissä yhteensä 9,7. Museoille suunnattu toimistohenkilötyömäärä pudotettiin ensin yhdestä henkilötyövuodesta 0,5:een ja edelleen 0,2:een. Vuonna 2023 yksi osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä (50 %) oleva museovirkailija siirtyy eläkkeelle. Museotoimi saa valtionosuutta henkilötyövuosien perusteella. Museon valtionosuus vuonna 2022 on 359 104 euroa. Vuonna 2022 valtionosuutta maksetaan 9,5 + 1,2:stä henkilötyövuodesta, joka taso olisi säilytettävä museotoimen palvelutehtävän hoitamisen ja siihen kohdistetun valtionosuuden turvaamiseksi.

Liikuntapalvelut Ei muutoksia.

Nuorisopalvelut Henkilöstötarpeessa ei ole näkyvissä muutoksia.

Yleiset kulttuuripalvelut Hulivilikarnevaalin osalta mietittävä pitkän tähtäimen tahtotila, aiemmin esitetty 0,5htv:ta ko. tapahtumaan.

1.2 **Ostopalvelut ja ulkoistaminen** Tässä kerrotaan suunnitellut muutokset ostopalveluiden käyttöön. Mikäli näitä lisätään, on samalla kerrottava, miten asia näkyy oman henkilöstön vähentymisenä

Kansalaisopisto ja osallisuus Ei tiedossa olevia suunnitelman muutoksia.

Kaupunginorkesteri Ei muutoksia. Taiteilijoita ja erityisasiantuntijoiden palveluita ostetaan osana orkesterin normaalia toimintaa.

Kirjastopalvelut Jos Koha- ja verkkopalveluinformaation toimea pääkäyttäjyyden hoitamiseksi ja palvelun tuottamiseksi Lumme-kirjastokimpalle (= Mikkeli, Pieksämäki, Savonlinna, Joroinen, Rantasalmi, Juva, Mäntyharju, Varkaus, Enonkoski) ei saada, joudutaan pääkäyttäjäresurssi ostamaan ostopalveluna. Koha-kirjastojärjestelmä on avoimen lähdekoodin järjestelmä ja nykytasoisena se vaatii kirjastokimpalta (kuten Lumme-kirjastot) syvää osaamista ja asiantuntijatyöresursseja. Tällä hetkellä on vielä liian hajautettu pääkäyttäjämalli, mutta Lumme-kirjastojen ohjausryhmä on sopinut toukokuussa 2022, että siirrytään keskitettyyn pääkäyttäjämalliin ja toiveena oli, että Mikkeli tuottaisi pääkäyttäjäpalvelun – jolloin Mikkelin seutukirjasto tuottaisi pääkäyttäjäpalvelun Lumme-kirjastokimpalle.

Museopalvelut Museokokoelmien konservointi, museopedagogiikka sekä hankalasti liikuteltavien näyttelyesineiden, kokoelmateosten ja taideteosten siirrot. Nykyisessä henkilöstöresurssitilanteessa ostopalveluiden tarve ei vähene vaan kasvaa.

Liikuntapalvelut Ei muutoksia.

Nuorisopalvelut Ostopalveluissa ei ole näkyvissä muutostarpeita.

Yleiset kulttuuripalvelut Jos 0,5htv:ta saadaan Hulivilikarnevaalin tuottamisresurssiksi, ostopalvelu tämän osalta poistuu

2. Tavoiteorganisaation kuvaaminen ja henkilöstöresurssit 2023-2026

Tavoiteorganisaation kuvaaminen / tavoiteorganisaation päivittäminen

2.0 Sanallinen kuvaus tavoiteorganisaation toteutumisesta ja sen päivittämisestä:

(Patu:n vaikutukset ja tavoiteorganisaatio 2022 vaikutukset erityisesti 2024 ja eteenpäin)

Kansalaisopisto ja osallisuus Kun kurssitarjontaa supistetaan, ei määrääkäsia tuntiopettajia tarvita niin paljon kuin aiemmin.

Kaupunginorkesteri Orkesterille ei ole Patussa asetettu henkilöstötavoitteita. Orkesterisihteeri siirtyi hapakesta orkesterin työntekijäksi elokuussa 2022. Tällä hetkellä orkesterissa avoinna olevat toimet pyritään täyttämään vakituksilla työntekijöillä mahdollisimman pian. Tavoite on 12 vakituista muusikkoa, nuotistonhoitaja-tuottaja, orkesterisihteeri ja intendentti.

Kirjastopalvelut TAE 2023 henkilöstösuunnitelmassa on 1.2.2023 alkaen Koha- ja verkkopalveluinformatikon palkkaaminen järjestelmien pääkäyttäjätehtäviin ja asiasta on alustavasti sovittu henkilöstöpäällikön kanssa palaverissa 22.6.2022. Informaatikon tehtävä on uusi, mutta kokonaishtv:n määrä ei nouse, koska informaation toimi perustetaan eläkkeelle jäävän palvelupäällikön viran tilalle. Palvelupäällikön virka muutetaan em. informaation toimeksi. Informaatikon työaika on 100 % Lumme-kirjastokimpalle tehtävää työtä, jolloin Mikkelin seutukirjaston osuus palkkakustannuksista sivukuluineen on n. 39 % (Lumme-kirjastojen yhteiset kulut jyvitetään asukaslukujen mukaan).

Osana Patu-säästöjä kirjastopalvelut säästää 1,5 htv virkailijapanoksesta ja 1 htv kirjastonhoitajaresurssista. Muuten jatkossa vapautuvat tehtävät tulisi täyttää, jotta kirjastolain mukaiset tehtävät pystytään hoitamaan. Vaikka kirjastojen määrä entisestään vähenisi, ei se vähennä henkilöstön tarvetta – korvaavien palveluiden tuottaminen vaatii vähintään saman tai enemmän henkilöstöresurssia kuin kirjastopalvelujen tuottaminen nykyisissä toimipisteissä.

Museopalvelut Museotoimessa on tällä hetkellä 9,7 henkilötyövuotta. Syksyllä 2019 kaupunginvaltuustossa hyväksytyssä Mikkelin kaupungin museoiden Museo-ohjelmassa esitetään useiden vakanssien perustamista siten, että vuoteen 2024 mennessä museoissa olisi yhteensä 14 henkilötyövuotta. Patu toimenpiteet eivät aiheuta rakenteellisia muutoksia museotoimessa.

Liikuntapalvelut Kahden henkilötyövuoden vähennys toteutuu vuonna 2023.

Nuorisopalvelut Johtamisjärjestelmän muutos on toteutettu 1.7.2020 alkaen. Nuorisopalveluihin liittyvät Patu-ohjelman toimenpiteet eivät vaikuta henkilöstöresurssihin.

Yleiset kulttuuripalvelut Toiveena oli, että tavoiteorganisaatiossa yleisissä kulttuuripalveluissa Hulivilikarnevaalin 0,5htv:n lisäys huomioidaan ja kokonaisvahvuutena 3,5htv:tä.

2.1 Vakituisten henkilöstömäärän kehitys vuosina 2023-2026

Kansalaisopisto ja osallisuus Vakituisten henkilökunnan määrään ei ole suunnitteilla vähennyksiä. Opistolla on kuitenkin opiston ja vastuualueopettajien työn luonteen muuttumisen takia tarvetta esittää yhden tai useamman vastuualueopettajan vakanssin muuttamista suunnittelijaopettajan vakanssiksi jo elokuun alusta 2023 alkaen. Suunnittelijaopettajan tehtävä antaa joustavimmat mahdollisuudet esimerkiksi hankkeiden toteuttamiseen.

Kaupunginorkesteri Avoimena olevat vakinaiset tehtävät pyritään täyttämään vakinaisesti.

Kirjastopalvelut 2,5 htv:n vähennys, joka on huomioitu TAE-palkoissa. Ei muita muutoksia.

Museopalvelut Museotoimessa on tällä hetkellä 9,7 henkilötyövuotta. Syksyllä 2019 kaupunginvaltuustossa hyväksytyssä Museo-ohjelmassa esitetään useiden vakanssien perustamista siten, että vuoteen 2024 mennessä museoissa olisi yhteensä 14 henkilötyövuotta.

Liikuntapalvelut Kahden henkilötyövuoden vähennys vuonna 2023. Toimistosihteerin siirtyä 1.8.2022 liikuntapalveluille (30 %). Todennäköisesti Vesilaitoksella työskennellyt työntekijä, joka on tehnyt Suomenniemellä liikuntapaikkojen hoitoa, siirtyy liikuntapalveluille.

Nuorisopalvelut Ei muutoksia.

Yleiset kulttuuripalvelut Ei muutoksia.

2.2 Määräaikaisen henkilöstömäärän kehitys vuosina 2023-2026. (Kaupungin tavoitteena on vähentää määräaikaisten ja sijaisten käyttöä. Millä toimenpiteillä yksikössä tätä toteutetaan ja mikä on vähennys henkilötyövuosina omassa yksikössä)

Kansalaisopisto ja osallisuus Määräaikaisten tuntiopettajien määrä vähenee, mutta tarkkaa määrää on vaikea arvioida.

Kaupunginorkesteri Määräaikaista henkilöstöä käytetään orkesterissa sijaisina ja avustajina toimeksiantosopimuksilla.

Kirjastopalvelut Kirjastopalveluissa määräaikaista työntekijöitä käytetään seutukirjastojen (Hirvensalmi, Pertunmaa, Puumala) poissaolojen paikkaamiseen, koska em. kirjastojen osalta kirjastopalvelut pitää tuottaa sopimuksen mukaisesti ja kuntia veloitetaan toteutuneiden kustannusten mukaan.

Mikkelin seutukirjaston omissa toimipisteissä ei sijaisia käytetä kuin poikkeustapauksissa – joskus kun on kyse pitkistä poissaoloista, mutta harvoin edes niihin. Kirjasto tekee kehittämishankkeita ja osaan hankkeista on palkattava määräaikainen hanketyöntekijä, koska kirjaston oma henkilöstöresurssi on niukka, mutta hanketyöntekijän palkkakulut sivukuluineen katetaan kehittämisavustuksista.

Museopalvelut Kesäaikana, jolloin kaikki museotoimen yleisökohteet ovat avoimina, on kohteiden avoinnapidossa ja valvonnassa museotoimen budjetista palkattuja museoalan opiskelijoita (3 opiskelijaa). Lisäksi kohteiden avoinnapidossa on koululaisia vuosittain 7-8 henkilöä. Keskimäärin 1-2 opiskelijaa palkataan vuosittain erilaisiin projekteihin. Määräaikaisten työntekijöiden vähentäminen onnistuu vain sulkemalla yleisölle avoimina pidettäviä museokohteita. Lisäksi Sodan ja rauhan keskus Muistiin palkataan 5 kesätyöntekijää (koululaisia) ja Jalkaväkimuseoon 5 kesätyöntekijää (koululaisia) Mikkelin kaupungin museoiden toimesta.

Liikuntapalvelut Uimahallien sairauspoissaolot täytyy paikata sijaisjärjestelyin, koska henkilöstömitoitus on säädelty (Tukes). Muuten sijaisia otetaan vain, jos poissaolo on kiireimpään sesonkiaikaan ja pidempiaikainen.

Uimahalleilla lauantapäivien aukiolot hoidetaan pelkästään määräaikaisten työntekijöillä, koska vakituisen henkilöstön määrä ei riitä 7-päiväiseen kaksivuorotyöhön. Jos Patu-toimenpiteenä Naisvuoren uimahalli suljetaan viikonloppuisin, vähenee määräaikaisten uinnivalvojien käyttö: 1 määräaikainen työntekijä joka lauantai Naisvuoren uimahallin aukioloaikoina lokakuuhuhtikuun.

Nuorisopalvelut Nuorisopalveluissa määräaikaista työntekijöitä palkataan silloin, kun hanketyö/hankerahoitus sen mahdollistaa. Sijaisia palkataan, kun tehtävän hoitaminen sitä edellyttää.

Yleiset kulttuuripalvelut Ei ole saatu ottaa sijaista (lokakuu 2021- vuoden 2022 loppu), ei määräaikaista. Mahdolliset hankkeet vaativat lisähenkilöresurssia = määräaikaista työvoimaa.

2.3 Eläkepoistuma ja sen hyödyntäminen. (Ennusteiden mukaan meillä tulee eläköitymään noin 60 henkilöä vuosittain suunnitelmakauden aikana. Tulosalue kertoo, kuinka monta tehtävää suunnitellaan jätettäväksi täyttämättä ja mitä toiminnallisia tai palvelutasomuutoksia se vaatii tai miten eläköitymistä muutoin aiotaan hyödyntää)

Kansalaisopisto ja osallisuus Ei ole sellaisia tehtäviä, jotka suunnitellaan eläköitymisen yhteydessä jätettäväksi täyttämättä.

Kaupunginorkesteri Orkesterissa ei voida hyödyntää eläkepoistumaa, koska kaikki vakanssit on täytettävä toimintakyvyn turvaamiseksi.

Kirjastopalvelut Tehtävät suunnitellaan täytettäviksi, mutta tehtäväkuva tarkistetaan joka kerta ja arvioidaan, mitä osaamista koko seutukirjaston tasolla tarvitaan. Korkeakoulutetun henkilökunnan osuus ei saa edelleen laskea.

Museopalvelut Mikäli museokohteita aiotaan pitää nykyisessä laajuudessaan avoinna yleisölle ja museopalveluiden taso halutaan säilyttää nykyisellään, on eläköityvien henkilöiden tilalle rekrytoitava uudet työntekijät. Kulttuurihistoriallisessa Suur-Savon museossa, taidemuseossa (alueellisessa vastuumuseossa) ja Päämajamuseossa tulee säilyttää ympärivuotinen avoinnapito, jotta museolain museokohteiden avoinnapitoa koskevat edellytykset täyttyvät ja museoiden valtionosuus saadaan täysimääräisenä. Vuonna 2023 yksi museovirkailija on siirtymässä eläkkeelle (0,5 htv). Eläköityvän henkilön tilalle olisi rekrytoitava uusi henkilö tämänhetkisen valtionosuusrahoituksen turvaamiseksi.

Liikuntapalvelut Kahden henkilötyövuoden vähennys (patu) toteutetaan eläköitymisten kautta.

Nuorisopalvelut Ei tiedossa olevaa eläköitymistä tehtävissä, jotka voidaan jättää täyttämättä.

Yleiset kulttuuripalvelut Ei eläköitymisiä tulosalueella.

2.4 Henkilöresurssien sisäiset muutokset Tässä kohdassa voidaan tarvittaessa esitellä, miten henkilöstöä on tarkoitus sisäisesti siirtää tulosalueen sisällä tai niiden välillä

Kansalaisopisto ja osallisuus Ei muutoksia.

Kaupunginorkesteri Ei mainittavaa.

Kirjastopalvelut Kirjaston toiminnan kannalta riittävän vahtimestariresurssin turvaaminen on edelleen tärkeää sekä aineistokuljetusten että muun logistiikan kannalta: esim. kaikki hankittu uutuusaineisto tulee Mikkelin pääkirjaston, josta se toimitetaan muihin kirjaston toimipisteisiin. Saapuva ja lähtevä aineisto on käsiteltävä nidekohtaisesti, aineistohankinnan lisäksi muutkin hankinnat on keskitetty pääkirjastoon. Pääkirjastossa järjestetään paljon tapahtumia, sekä kirjaston omia että muiden toimijoiden, ja vahtimestaria tarvitaan tilojen käyttöön liittyvissä järjestelyissä. Kirjasto ostaa vahtimestaripalvelut jatkossa asumisen ja toimintaympäristön palvelualueelta. Tarve vaihtelee 1,5-2 htv.

Kirjaston omien toimipisteiden välillä henkilöstöä käytetään joustavasti, mutta henkilöstön niukkuuden vuoksi yllättäviä poissaoloja ei aina pystytty paikkaamaan.

Museopalvelut Tulosalueen sisällä ei ole tarpeen siirtää henkilöstöä.

Liikuntapalvelut Liikuntapaikkojen hoitajat, uimahallien työntekijät ja liikunnanohjaajat työskentelevät pääasiallisen työkenttensä lisäksi muissa kohteissa osaamisensa ja oman työn sallimien rajojen puitteissa.

Nuorisopalvelut Ei muutosta.

Yleiset kulttuuripalvelut Ei mainittavaa.

Koulutussuunnitelma 2023

Lautakunnan nimi: Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

1. Kerro mitä osaamistarvetta tulosalueen henkilöstöllä on suhteessa henkilöstösuunnitelmassa oleviin Patu-toimenpideohjelmaan ja siitä johtuvaan toiminnan tiivistämiseen:

Kansalaisopisto ja osallisuus Koska kansalaisopistolla on pieni henkilökunta, on tärkeää, että heidän ammattitaitoaan päivitetään jatkuvasti, että koulutustarjonta saadaan pidettyä tuoreena ja asiakkaita kiinnostavana.

Kirjastopalvelut: Jos kirjaston henkilökunnan pitää hoitaa asiointipisteen tehtäviä, niin ao. tehtäviin kuuluvaa opastusta.

Mutta silloin pitää erottaa varsinaiset asiointipistetehtävät aspan kaupungin monelle tulosalueella antamista sisäisistä palveluista – mm ohjelmien pääkäyttäjyydet, verkkokaupan hoitaminen jne , jotka eivät kuulu asiointipalveluihin. Kirjastolla on kirjastolain mukaiset lakisääteiset tehtävät ja niukka henkilöresurssi (v. 2021 oli 0,57 htv/ 1000 asukasta kohden, kun AVIn peruspalvelujen arvioinnissa riittäväksi katsotaan 0,8 htv/ 1000 asukasta)

Museopalvelut: Toiminnan tiivistyminen aiheuttaa henkilökunnan digitaalisten taitojen osaamistarvetta.

Liikuntapalvelut: Tavoitteena olisi, että liikuntapaikoille palkatut uudet työntekijät, joilla ei ole liikuntapaikkojen hoitajan koulutusta, kävisivät koulutuksen esim. oppisopimuskoulutuksena, jos heillä ei sitä vielä ole. Kahden liikuntapaikkojen hoitajan vähennys tarkoittaa yhä enemmän laajempia työtehtäviä muulle henkilöstölle.

Liikuntapalveluiden uimahallien työntekijät tarvitsevat koulutusta asiakaspalvelutilanteissa, vaarallisissa tilanteissa, ensiaputilanteissa, evakuointitilanteissa toimimiseen ja erilaisten kemikaalien kanssa työskentelyyn. Uimaopettaja-uinninvalvojat tarvitsevat uinninopetukseen ja vesiliikunnan ohjaukseen koulutusta. Laitosmiehet tarvitsevat vedenkäsittelyyn ja työturvallisuuteen liittyvää koulutusta. Hallimestari tarvitsee henkilöstön johtamiseen liittyvää koulutusta sekä myös vedenkäsittelyyn ja työturvallisuuteen liittyvää koulutusta, koska on esimiehenä vastuussa turvallisista toimintatavoista ja työympäristöstä.

Yleiset kulttuuripalvelut: Tulevaisuuden työkalupakin päivitystä tarvitaan jatkuvasti kuten aiheista: erilaiset digitaaliset palvelut, sovellukset, virtuaalitodellisuus.

2. Mihin ammatillinen täydennyskoulutus painottuu tulosalueella:

Kansalaisopisto ja osallisuus Koulutus painottuu ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen sekä erilaisten opetuksessa vaadittavien lisenssien ylläpitämiseen. Lisäksi tarvitaan työmenetelmiin, pedagogiseen osaamiseen sekä uusiin kurssiteemoihin liittyvää koulutusta. Koulutuksen kokonaismäärää on vaikea arvioida, koska koulutustarjonta ei ole kaikilta osin tiedossa vielä tässä vaiheessa.

Kaupunginorkesteri Digitaalisten nuottimateriaalien ja sisällön tuottamisen koulutusta. Toteutus riippuu siitä, saadaanko tähän OKM:n avustusta.

Kirjastopalvelut:

- erilaiset sisältökoulutukset kirjastojen aineistoista
- monilukutaitokoulutukset
- e-aineistojen käyttö
- ohjaustaidot

Museopalvelut: Ammatillinen täydennyskoulutus liittyy pitkälti Suomen museoliiton tarjoamiin koulutuksiin. Museoliitolla on tarjolla koulutuksia liittyen näyttelytoimintaan, kokoelmien hoitoon, kiertotalouteen, museoiden rahoitukseen, Valtakunnallisen museokortin käyttöön, esimiestyöhön ja uusille työntekijöille museotyön perusteisiin.

Liikuntapalvelut: IT-ratkaisuihin liittyviä koulutuksia kuten excel –koulutuksia / alkeis- ja syventävät koulutuskokonaisuudet, Teams A perusteet B jatkokurssi (etäkoulutus), ensiapukoulutuksia/-päivityksiä, esimieskoulutukset, eri hallinnon osa-alueisiin liittyviä täsmä -koulutuksia.

Tietosuojakoulutus/Tietoturvakoulutus.

Nuorisopalvelut: Ammatillisia koulutuksia työn eri osa-alueilta (mm. digitaalinen nuorisotyö, koulunuorisotyö, nuorisotyön raportointi ja arviointi, tunne- ja vuorovaikutuskoulutus, nepsy-koulutukset, seksuaalisen väkivallan tunnistaminen ja ennaltaehkäisy, grooming, päihdekasvatus), työhyvinvointia ja työssä jaksamista tukevaa koulutusta.

Alueelliset nuorisotyöpäivät AVI

Nuorisotyön osaamiskeskusten järjestämät koulutukset (mm. Into, Koordinaatti, Kanuuna, EHYT)

Suuri osa koulutuksista toteutetaan verkossa kustannus- ja aikatehokkaasti. Tarpeen ja tilanteen mukaan voidaan osallistua myös lähikoulutuksiin.

Yleiset kulttuuripalvelut: Tarkastellaan Opetus- ja kulttuuriministeriön, eri alan oppilaitosten, eri hankkeiden, Taiteen edistämiskeskuksen järjestämiä ilmaisia koulutuksia.

3. Miten työnantajan tarjoamia verkkokoulutuksia aiotaan hyödyntää tulosalueella (EduHouse):

Kaupunginorkesteri: Esimies hyödyntää soveltuvilta osin. Ei tarvetta muulle henkilöstölle.

Kirjastopalvelut:

- Ohjelmakoulutukset: excel, PowerBi
- esihenkilöille johtamiseen liittyvää koulutusta (esim. koulutusta kuten motivaation johtaminen, esihenkilötyön juridiikka, strategia ja muutos)
- verkostotyössä mukana oleville hajautetun tiimin johtaminen
- lisäksi viestintää ja markkinointiin sekä vuorovaikutukseen liittyvää koulutusta ao, tehtäviä tekeville asiantuntijoille
- laajemmin työntekijöille työhyvinvointia liittyvä koulutus

Museopalvelut: Organisaation keskeisen ohjelmien, kuten Teamsin tehokäytön verkkokoulutusta voidaan tarvittaessa hyödyntää.

Liikuntapalvelut: Uimahallit: Uimahalleilla tulee olla joka vuosi Trimmi-kurssi, jossa käydään turvallisuuteen liittyviä asioita yhdessä läpi. EA1-koulutus järjestetään koko henkilöstölle säännöllisesti. Lisäksi pelastuslaitos järjestää evakuointiin ja alkusammutukseen liittyvää koulutusta säännöllisesti. Uimahallipäivät, Aqua-päivät ja Ceepos -koulutuspäivät, allasvesihygieniapassien päivitys

Muut liikuntapaikat: Kenttäpäivät, jäähallipäivät, ensiaputaitojen sekä muiden työssä tarvittavien lupien päivitys (kuten tulityö, työturva, tieturva)

Ohjaustoiminta: Soveltavan liikunnan työkokous

Hallinto: Itä-Suomen liikuntaviranhaltijoiden alueellinen työkokous, Liikuntatoimen neuvottelupäivät, liikuntajohtajien tapaamiset.

Nuorisopalvelut: EduHousesta näyttää löytyvän asiallista verkkokoulutusta erityisesti esimiestyöhön.

Yleiset kulttuuripalvelut: EduHouse -koulutuksiin osallistuminen tarpeen ja tilanteen mukaan työntekijäkohtaisesti. Työntekijöitä kannustetaan käymään koulutustarjonta läpi ja työtilanteiden salliessa osallistumaan vähintään 1-2 verkkokoulutukseen.

4. Esitä ehdotuksia yhteisistä koulutuksista, joita työnantajan toivotaan järjestävän henkilöstölle *verkossa* / työpaikalla / Mikkelissä:

Kirjastopalvelut:

- verkosto-osaaminen: verkostojen johtaminen, verkostoissa toimiminen
- yleiset työyhteisötaidot
- palvelujen suunnittelu osallistavasti
- ohjelmakoulutukset: (jos ei Eduhousen kautta tarjontaa) PowerBin lisäksi muut tilastoja visualisoivat ohjelmat, joita kaupungilla käytössä

Museopalvelut: Tarpeita on perusohjelmien käytön parantamisessa, esim. Teamsin tehokäyttö ja Excel-koulutus olisi tarpeellista.

Yleiset kulttuuripalvelut: Matalan kynnyksen ajankohtaisiin muutoksiin liittyvät koulutukset esim. teemoitettujen Keskiviikko-infojen kautta. Esim. tekijänoikeusasiat (vierailija Teostosta, Sanastosta, Kuvastosta jne).

Henkilöstösuunnitelma: lakkautettavat virat 2023

Liite 3

Palvelualue Sivistyksen palvelualue

Tulosalue Kirjastopalvelut

Yhteyshenkilö **Lakkautettavat virat**

Nimike	Lakkauttamis- ajankohta	Vakanssi- numero	Kustannussäästö	Perustelut
Palvelupäällikkö (lähi- ja seutukirjastot Pirjo Sapman)	1.3.2023		Palvelupäällikön ja informaation palkkojen erotus	Eläkkeelle jäävän palvelupäällikön virka muutetaan (Lumme-kirjastojen)* Koha- ja verkkokirjastoinformaation (pääkäyttäjä) toimeksi. Palkkakulu on huomioitu TAE 2023:ssa.
Lisätietoja				
Koha- ja verkkokirjastoista pääkäyttäjänä vastaavan informaation työstä 100 % jyvitetään Lumme-kirjastoille asukasluvun mukaisessa suhteessa ja Mikkelin seutukirjaston (sisältää seutukirjastot) osuus palkkakuluista 39,3 %. Informaation aloitetaan 1.2.2023 (asiasta sovittu palaverissa henkilöstöjohtajan kanssa).Eläk				

- Perustelut sellaisessa muodossa, että niitä voidaan käyttää kh:n päätöksen pohjana.
- Kustannussäästöt arvioituna ja huomioituna TAE:ssa.

TO_30 Hyvinvoinnin ja osallisuuden
lautakunta

Tili	Tilin nimi	Toteuma 2021	Käyttösuunnitelma 2022	[13] 2023	Lautakunta 2023	2023-2022 Muutos-%	Lautakunta- [13] ero
TO_30 Hyvinvoinnin ja osallisuuden I							
3	Toimintatuotot	2 200 500	3 464 600	0	3 275 250	-5,5 %	3 275 250
37	Valmistus omaan käyttöön						0
4	Toimintakulut	-18 369 073	-20 292 600	0	-18 756 650	-7,6 %	-18 756 650
I	TOIMINTAKATE	-16 168 574	-16 828 000	0	-15 481 400	-8,0 %	-15 481 400
TA_300 Hyvinvoinnin ja osallisuuden p							
3	Toimintatuotot	24 222	374 400	0	18 850	-95,0 %	18 850
37	Valmistus omaan käyttöön						0
4	Toimintakulut	-2 413 823	-2 832 900	0	-2 100 650	-25,8 %	-2 100 650
I	TOIMINTAKATE	-2 389 600	-2 458 500	0	-2 081 800	-15,3 %	-2 081 800
TA_320 Yleiset kulttuuripalvelut							
3	Toimintatuotot	29 734	99 800	0	99 800	0,0 %	99 800
37	Valmistus omaan käyttöön						0
4	Toimintakulut	-470 728	-624 800	0	-570 200	-8,7 %	-570 200
I	TOIMINTAKATE	-440 994	-525 000	0	-470 400	-10,4 %	-470 400
TA_330 Kaupunginorkesteri							
3	Toimintatuotot	93 272	200 000	0	202 900	1,5 %	202 900
37	Valmistus omaan käyttöön						0
4	Toimintakulut	-1 024 895	-1 022 300	0	-1 066 500	4,3 %	-1 066 500
I	TOIMINTAKATE	-931 622	-822 300	0	-863 600	5,0 %	-863 600
TA_340 Museopalvelut							
3	Toimintatuotot	149 280	115 000	0	117 900	2,5 %	117 900
37	Valmistus omaan käyttöön						0
4	Toimintakulut	-1 372 157	-1 429 100	0	-1 369 600	-4,2 %	-1 369 600
I	TOIMINTAKATE	-1 222 877	-1 314 100	0	-1 251 700	-4,7 %	-1 251 700
TA_360 Kirjastopalvelut							
3	Toimintatuotot	550 466	428 700	0	424 800	-0,9 %	424 800
37	Valmistus omaan käyttöön						0
4	Toimintakulut	-3 306 944	-3 638 400	0	-3 386 100	-6,9 %	-3 386 100
I	TOIMINTAKATE	-2 756 478	-3 209 700	0	-2 961 300	-7,7 %	-2 961 300
TA_370 Kansalaisopisto ja osallisuus							
3	Toimintatuotot	268 945	515 700	0	527 900	2,4 %	527 900
37	Valmistus omaan käyttöön						0
4	Toimintakulut	-1 826 330	-1 928 000	0	-1 703 200	-11,7 %	-1 703 200
I	TOIMINTAKATE	-1 557 385	-1 412 300	0	-1 175 300	-16,8 %	-1 175 300
TA_400 Liikuntapalvelut							
3	Toimintatuotot	805 699	1 473 400	0	1 547 200	5,0 %	1 547 200
37	Valmistus omaan käyttöön						0
4	Toimintakulut	-6 533 414	-7 239 000	0	-6 967 700	-3,7 %	-6 967 700
I	TOIMINTAKATE	-5 727 715	-5 765 600	0	-5 420 500	-6,0 %	-5 420 500
TA_450 Nuorisopalvelut							
3	Toimintatuotot	278 881	257 600	0	335 900	30,4 %	335 900
37	Valmistus omaan käyttöön						0
4	Toimintakulut	-1 420 783	-1 578 100	0	-1 592 700	0,9 %	-1 592 700
I	TOIMINTAKATE	-1 141 902	-1 320 500	0	-1 256 800	-4,8 %	-1 256 800

PALVELULALUEIDEN HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS VUOSINA 2022-2026

Palvelualueen ilmoituksen mukaan			Henkilöstö-	Toteutuma		Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026	Muutos	
			määrä	arvio		palvelualueen	palvelualueen	palvelualueen	palvelualueen	Yht.	
			1.1.2022	31.12.2022	Muutos	asettama	asettama	asettama	asettama	2022-2026	
Konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualue	Hallinto- ja elinvoimapalvelut	vakituiset	79	78	-1						
	Hallinto- ja elinvoimapalvelut	määräaikaiset	9	4	-5						
	Henkilöstöpalvelut	vakituiset	14	12	-2						
	Henkilöstöpalvelut	määräaikaiset	1	0	-1						
	Talous- ja elinvoimapalvelut	vakituiset	21	18	-3						
	Talous- ja elinvoimapalvelut	määräaikaiset	2	0	-2						
	Ruoka- ja puhtauspalvelut	vakituiset	139	129	-10						
	Ruoka- ja puhtauspalvelut	määräaikaiset	10	4	-6						
Ympäristöpalvelut	vakituiset	25	23	-2							
	määräaikaiset	5	1	-4							
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Kasvatus ja opetus, hallinto	vakituiset	4	5	1	5	5	5	5	1	
	Kasvatus ja opetus, hallinto	määräaikaiset	1	0	-1	1	1	0	0	-1	
	Varhaiskasvatus	vakituiset	429	436	7	435	435	435	435	6	
	Varhaiskasvatus	määräaikaiset	76	71	-5	62	62	62	62	-14	
	Perusopetus	vakituiset	456	476	20	476	476	476	476	-20	
	Perusopetus	määräaikaiset	154	146	-8	146	136	136	136	-18	
	Lukiot	vakituiset	44	42	-2	42	41	40	40	-2	
	Lukiot	määräaikaiset	6	0	-6	5	4	4	4	-2	
	Hyvinvointi ja osallisuus, hallinto	vakituiset	1	1	0	0	0	0	0		
	Hyvinvointi ja osallisuus, hallinto	määräaikaiset	1	1	0	1	0	0	0		
	Kirjastot	vakituiset	35	33	-2	33	33	33	33	-2	
	Kirjastot	määräaikaiset	1	1	0	3	3	3	3	2	
	Kansalaisopisto	vakituiset	6	6	0	6	6	6	6		
	Kansalaisopisto	määräaikaiset	1	0	-1	0	0	0	0		
	Liikuntapalvelut	vakituiset	27	28	1	29	29	29	29		
	Liikuntapalvelut	määräaikaiset	8	0	-8	3	3	3	3		
	Nuorisopalvelut	vakituiset	17	17	0	17	17	17	17		
	Nuorisopalvelut	määräaikaiset	6	3	-3	3	3	3	3		
	Museot	vakituiset	9	10	1	10	10	10	10		
	Museot	määräaikaiset	1	0	-1	1	1	1	1		
	Yleiset kulttuuripalvelut	vakituiset	2	2	0	2	2	2	2		
	Yleiset kulttuuripalvelut	määräaikaiset	0	0	0	0	0	0	0		
	Kaupunginorkesteri	vakituiset	13	13	0	15	15	15	15		
	Kaupunginorkesteri	määräaikaiset	1	0	-1	1	1	1	1		
	Otavia	vakituiset	62	60	-2						
	Otavia	määräaikaiset	16	9	-7						
	Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	Lautakunta ja johtaminen	vakituiset	5	5	0					
		Lautakunta ja johtaminen	määräaikaiset	1	1	0					
Kaupunkikehitys		vakituiset	38	39	1						
Kaupunkikehitys		määräaikaiset	1	0	-1						
Kaupunkiympäristö		vakituiset	30	29	-1						
Kaupunkiympäristö		määräaikaiset	0	0	0						
Rakennusvalvonta		vakituiset	9	9	0						
Rakennusvalvonta		määräaikaiset	4	3	-1						
Maaseututoimi		vakituiset	162	148	-14						
Maaseututoimi		määräaikaiset	22	2	-20						
Mikkelin vesilaitos		vakituiset	23	20	-3						
Mikkelin vesilaitos		määräaikaiset	3	0	-3						
Palvelualueet yhteensä	vakituiset	1650	1639	-11							
Palvelualueet yhteensä	määräaikaiset	330	246	-84							
YHTEENSÄ			1980	1885	-95						

(lisäystä hapakkeesta)

Palvelualue: Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue

Laatijat: sivistysjohtaja ja tulosaluejohtajat

	Riskin kuvaus	Riskin vaikutus	Riskin arviointi			Toimenpiteet riskin hallitsemiseksi	Vastuuhlö ja -yksikkö	Toimenpiteiden seuranta ja raportointi
			Riskin todennäköisyys	Riskin kokonaisarvio				
Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi								
Lainsäädännön muutokset (uudistusten seuranta ja huomiointi toiminnassa)	lainsäädäntöön tulee muutoksia esim. kesken toimintavuoden - miten resurssit turvataan, yllättävätkö muutokset toiminnassa? jos ei tunne ohjeistusta, voi toimia vastoin kaupungin ohjeistusta, tuhata aikaa ja tuhata rahaa.	4	2	8	Säännöllinen valtionhallinnon, ministeriöiden, lainsäädäntövalmistelun ym. toiminnan seuranta, ennakoiti	sivistysjohtaja, tulosaluejohtajat	jatkuva seuranta, ta-valmistelussa ajantasalla	
Hallintosäännön ja muiden sääntöjen ja ohjeiden ajantasaisuus, kattavuus ja niiden tunteminen	Perehdyttämiseen ei riitä aikaa/uuden oppimiseen ei riitä aikaa "lipsutaan" sovitusta linjauksista, jolloin talous ja toiminta ei kohtaa	2	2	4	ajantasaiset ohjeet helposti saatavilla, sääntöjen riittävä perehdyttäminen	hallintojohtaja, sivistysjohtaja, tulosaluejohtajat, esimiehet	muutosten jalkauttaminen heti valmistelu-päätöksenteko-toimeenpano-seuranta	
Toimielintyöskentelyn ja päätöksenteon toimivuus	Tehtävien, vastuiden ja toimivaltuuksien selkeys (ajantasaiset tehtäväkuvaukset, prosessikaaviot jne)	4	3	12	koulutus uusille luottamushenkilöille, valmistelijoille, esittelijöille	hallintojohtaja, sivistysjohtaja		
Organisaatiorakenteen selkeys ja tarkoituksenmukaisuus	tehään turhaa työtä, muutostilanteessa selkeät ja tasapuoliset vastuunjaot	2	2	4	tehtäväkuvat, tva-päivitykset kunnossa, toimintasääntö ajantasalla	esimiehet sivistysjohtaja, tulosaluejohtajat, lautakunnat	muutokset huomioidaan heti strategial valmistelun yhteydessä tsekataan organisaatiorakenne?	
Palvelujen järjestäminen (itse tuotettu, ostopalvelu, yhteistoiminta tms)	"vääränlaisten" rajapintojen syntyminen, yhteistyön vaikeutuminen	2	2	4	organisaatio vastaa toimintaa - tällä hetkellä kullakin tulosalueella oma lainsäädäntönsä	sivistysjohtaja, tulosaluejohtajat, esimiehet	strategial valmistelun yhteydessä tsekataan organisaatiorakenne?	
Tehtävien häiriötön toiminta toimialalla (esim. odottamattomien tapahtumien vaikutukset)	sopimuskumppani ei toimi sovitulla tavalla ja palvelujen tuottaminen kärsii, yhteistyö yksityisten toimijoiden kanssa	3	3	9	sopimuskumppanin valinta, selkeät sopimukset, toiminnan seuraaminen ja valvominen, ennakoiti	tulosaluejohtajat, esimiehet	jatkuva seuranta, poikkeamiin puuttuminen	
	palvelujen tuottaminen häiriintyy, tiedonkulku kaikille asianosaisille oikeaan aikaan/mahdollisimman pian, ulkoa tuleva riski toteutuu ja aiheuttaa häiriötä toiminnassa (esim. korona)	4	4	16	ennakkosuunnittelu, valmiussuunnitelma ajan tasalla, vastuunjaot, tiedonkulun varmistaminen, säännöllinen seuranta, häiriötilanteeseen varautuminen - myös resurssien turvaaminen	johto, esimiehet	varautumissuunnitelman ajantasalla pitäminen, tsekkaus 1 krt/vuosi	
Suunnittelu- ja seurantajärjestelmä sekä talous								
Strategian tavoitteiden ja päämäärien seuranta ja toteutuminen	strategian tavoitteet eivät toteudu (riittävästi), tavoitteisiin ei sitouduta riittävin resurssein	2	2	4	strategia toimijoilla ja päättäjillä mielessä ja ohjaa toimintaa	lautakunnat, sivistysjohtaja, tulosaluejohtajat	ta-valmistelu ja seurannat (3, 7 ja 10) sekä tilinpäätös	
Talousarviotavoitteiden johtaminen strategiasta	strategia ei ole toimintaa ohjaava työkalu	3	2	6	strategian jalkauttaminen	tulosaluejohtajat	perusopetuksessa myös lukuvuosisuunnitelmia laadittaessa ja	
Talouden toteutumista uhkaavien riskien tunnistaminen	keskeisiin tehtäviin ei kohdistu riittävä resurssia	4	3	12	talousarviotavoitteiden tarkoituksenmukainen suunnittelu	tulosaluejohtajat	ta-valmistelun yhteydessä	
Tavoitteiden selkeys, mitattavuus, yhteys resurssiin	tavoitteiden täytymistä on vaikea mitata ja perustella resurssien kohdentamista	1	1	1	huolellinen suunnittelu	tulosaluejohtajat	ta-valmistelun yhteydessä	
Talousarvion täydellisyys; kaikki tiedossa olevat menot ja tulot on budjetoitu	tulojen alittuminen ja menojen ylittyminen	3	2	6	huolellinen suunnittelu, riittävä ja realistinen aikatalutus	sivistysjohtaja, tulosaluejohtajat, taloustiimi	ta-valmistelun yhteydessä	
Talousarvion seuranta ja talousarviomuutokset, lisämäärärahat	tulojen alittuminen ja menojen ylittyminen tavoitteiden toteuttamiseen vaikuttavat myös ulkoiset tekijät (omasta toiminnasta riippumattomat), esim. korona	3	2	6	säännöllinen ja huolellinen seuranta	tulosaluejohtajat, taloustiimi	säännöllinen seuranta	
Tavoitteiden toteutuminen (toteutumista uhkaavien riskien tunnistaminen)	yksikkö ei tiedä omaa vastuutaan talousarvion toteuttamisessa	3	3	9	huolellinen suunnittelu ja varautuminen, seuranta	sivistysjohtaja, tulosaluejohtajat	seurannat (3, 7 ja 10) toimintasääntö ajantasalla, käyttösuunnitelmassa vastuutus	
Yksikön talouteen liittyvät vastuut ja niiden selkeys	talousarvion "karkaaminen" näpeistä	2	2	4	talousarvion jalkauttaminen yksikötasolle, toiminnan ja talouden avaaminen	tulosaluejohtajat	käyttösuunnitelmassa vastuutus	
Talouden toteutumisaraportointi, määrärahasuunnittelu, poikkeamat	talousarvion "karkaaminen" näpeistä	3	2	6	huolellinen ja säännöllinen seuranta ja poikkeamiin puuttuminen	esimiehet, taloustiimi	säännöllinen seuranta	
Päätöksenteko								
Päätöksenteossa noudatetaan säädöksiä ja määräyksiä	muotovirheet	3	2	6	säädöksien ja määräysten tunteminen, koulutukset	valmistelijat	valmistelun yhteydessä	
Päätösten valmistelu ja ennakoarviointi	kuulemiset ja osallistaminen jää tekemättä	3	2	6	"vaikutusten arviointi" pohdittavaksi jokaiseen päätökseen - vaikutuksia joko on tai ei ole, jos on -> ennakoarviointi	valmistelijat	valmistelun yhteydessä	
Päätösten tiedoksianto	tiedoksianto osalliselle jää tekemättä	4	1	4	tarkkuutta päätöksentekoprosessiin	valmistelijat	valmistelun yhteydessä	
Päätösten täytäntöönpanon seuranta	ei toimita päätöksen mukaisesti ei noudateta esim. talouden tasapainottamisohjelmassa olevia linjauksia	3	3	9	seurataan	valmistelijat		
Päätöksenteon delegointi ja otto-oikeudet	lautakuntatason päätöksissä	3	1	3	päätösten noudattaminen ja huomioiminen valmistelussa	valmistelijat		
Henkilöstö								
Henkilöstön riittävyys/saatavuus	täyttölupaprosessin sujuvuus, yllättävät poissaolot aiheuttavat ongelmia palvelujen tuottamisessa	4	3	12	työjärjestelyt, mutta ne eivät välttämättä onnistu, kun henkilöstöresurssi on niukka, riittävä henkilöstöresurssi/varahenkilöstö	esimiehet ja hlöstöpalvelut	jatkuva seuranta	
Henkilöstön osaaminen ja sen ylläpitäminen	kelpoisen henkilöstön saatavuusongelmat, henkilöstö ei aina pysty osallistumaan täydennyskoulutuksiin, koska siihen ei pystytä osoittamaan työaikaa	2	2	4	työjärjestelyt, mutta ne eivät välttämättä onnistu, kun henkilöstöresurssi on niukka, vakituisen varahenkilöstön lisääminen	esimiehet	jatkuva seuranta	
Varahenkilöjärjestelmä	Toimipisteitä tai osastoja joudutaan sulkemaan tai laittamaan omatoimille yllättävien poissaolojen vuoksi, koska ei ole varahenkilöstöä tai ei ole lupaa sijaisrekryyn	4	3	12	työjärjestelyt, mutta ne eivät välttämättä onnistu, kun henkilöstöresurssi on niukka	tulosaluejohtajat, hlöstöpalvelut	jatkuva seuranta	
Henkilöstön perehdytys	perehdyttämishjelmaa ei toteuteta, perehdytykseen käytettävä työajan käyttö ei ole niin tehokasta kuin voisi olla - kun ei hokaa, niin turha työ menee hukkaan...	2	1	2	riittävä aika perehdytyksen, perehdytyksen etenemisen tsekkaaminen ja tarvittaessa lisääminen	esimiehet	jatkuva seuranta	

Työtehtävien eriyttäminen				0				
Henkilöstön työhyvinvointi	palvelujen tuottaminen ja työyhteisön ilmapiiri voivat kärsiä, eri tahoilta tulevat paineet lisääntyvät (talous, päättäjät, asiakkaat)	4	2	8	hyvä johtaminen, ennakointi, huomio vuorovaikutukseen ja olosuhteisiin	esimiehet, hlöstöpalvelut	jatkuva seuranta	
Työturvallisuus	turvallisuus heikkenee esim. yksin työskennellessä, viottuneet laitteet ja koneet, asiakkaan epäasiallinen käyttäytyminen	4	3	12	turvajärjestelyt ja henkilökunnan perehdytys, koneiden ja laitteiden säännölliset huollot ja huoltosuunnitelmien ylläpito, työn suunnittelu, ennakointi	esimiehet, hlöstöpalvelut	jatkuva seuranta, tilanteiden raortointi järjestelmiin ja niiden läpi käynti	
Työterveyshuolto	mitä kuuluu työnantajan "ostamaan" työterveyspakettiin -> tämänmukaiset palvelut annetaan henkilöstölle	3	2	6	työterveyshuollon palvelupaketin tunteminen, hlöstö	hlöstöpalvelut, esimiehet, työterveyshuolto	säännölliset seurantapalaverit, joissa raportoidaan -> toimenpiteet "ongelmien" poistamiseksi	
Tietojärjestelmät (tietosuojaja- yms. asioista laaditaan vuosittain myös erillinen tietotilinpäätös)								
Tietojärjestelmien toimivuus	ongelmat palvelujen tuottamisessa, aikaa menee toimimattomuuden syiden selvittelyyn, pilottina oleminen vai hyvä kakkonen?	4	2	8	tukitoimien nopeus	tietohallinto, Meita	jatkuva seuranta ja raportointi tietohallintoon	
Tietojärjestelmien ajantasaisuus				0				
Tietojärjestelmien turvallisuus	ei julkisten tietojen karkaaminen näpeistä työaika hukkaantuu, kun tietoja koostetaan manuaalisesti	5	2	10	työasioissa käytetään ta:n tarjoamia järjestelmiä	tietohallinto, Meita, esimiehet	jatkuva seuranta ja raportointi tietohallintoon	
Tietojärjestelmien yhteensopivuus	tietoturvallisuuden ja tietosuojan vastainen toiminta (tietämättömyyttä)	2	2	4	rajapintojen tunnistaminen ja huomioiminen	tietohallinto, Meita	jatkuva seuranta ja raportointi tietohallintoon	
Tietojärjestelmien käyttöoikeudet, salassapito		5	2	10	koulutus uusille valmistelijoille/esittelijöille, kertauskoulutusta kaikille	tietohallinto, Meita, käyttäjät	jatkuva seuranta ja raportointi tietohallintoon	
Hankinnat								
Julkiset hankinnat, kilpailutukset	hankintojen epäonnistuminen tai viivästyminen	3	2	6	tarjouspyyntöjen huolellinen valmistelu	hankintoja tekevät, hankintatiimi	jatkuva seuranta	
Pienhankinnat (omat hankintaohjeet ja niiden noudattaminen)	hankintapäätöksistä tehtyjen valitusten vuoksi	3	2	6	ohjeiden noudattaminen	hankintoja tekevät	jatkuva seuranta	
Hankintavaltuudet ja niiden noudattaminen	ei tunneta kaupungin hankintaohjetta	3	2	6	ohjeiden noudattaminen	hankintoja tekevät	jatkuva seuranta	
Hankintojen toteutumisen seuranta ja raportointi (ml. määrärahat) (esim. ostolaskujen ja hankintasopimuksen keskinäinen vastaavuus)	väärin tilattu/väärin vastaanotettu	3	2	6	huolellinen seuranta	hankintoja tekevät	jatkuva seuranta	
Sopimukset ja projektit								
Sopimusten hallinta ja seuranta (sopimusten noudattaminen, voimassaolo, irtisanominen, optiovuodet)	sopimukset "pöytälaatikossa"	3	2	6	sopimusten keskitetty sähköinen säilyttäminen	sopimustahot	jatkuva seuranta	
Projektit (käynnissä olevat ja suunnitellut): asettaminen, ohjeistus, talousarviossa huomiointi, toteutuminen, seuranta ja rahoituksen hakeminen	omarahoitussuoksien varaaminen budjettiin, hankehaut käynnistyvät "yllättäen"	3	2	6	projektien suunnittelu ajoissa	projektin vastuuhenkilöt	jatkuva seuranta, myös rahoittajatahon kanssa	
Ostopalvelukumppaneiden suoriutumisen seuranta	ei saada sitä, mitä on tilattu - laatu ja/tai määrä tyytymättömät asiakkaat, palaute ei kehitä toimintaa, maine kuva kärsii	3	2	6	säännöllinen seuranta	hankintoja tekevät	jatkuva seuranta	
Asiakaspalautteet/valitukset ostopalveluista		3	2	6	asiakaspalautteeseen vastaaminen ja toiminnan korjaaminen	sopimuskumppanit	jatkuva seuranta	
Omaisuus								
Kiinteistöjen kunnossapito, kuntoarviot, toimitilat, kulunvalvonta	sisäilmahaittojen aiheuttamat terveyshaitat, varastotilojen riittävyys ja sopivuus sekä etäisyys toiminnasta, asiaankuulumattomat henkilöt toimitiloissa, ilkivalta	4	2	8	kiinteistöjen kunnossapito, tilapalveluille tiedottaminen ongelmista heti ne havaittuaan, riittävien säilytystilojen turvaaminen	ASTO, tilojen käyttäjät	jatkuva seuranta	
Koneet ja laitteet	laitteiden toimimattomuus, tapaturmat	4	2	8	säännöllinen huolto, toiminnan mukaiset ja ajantasaiset laitteet	ASTO, tilojen käyttäjät	jatkuva seuranta	
Investointisuunnitelmat: tarvekartoitukset, kustannusarviot	epäkelvot toimitilat, riittävän kaluston turvaaminen esim. uusien päiväkotien, kouluihin	4	3	12	sisäisen asiakkaan tarpeen kuuleminen ja ymmärtäminen	ASTO, vahtimestarit, esimiehet	ta-valmistelun yhteydessä	
Omaisisuuden valvonta ja inventoinnit	välipitämättömyys aiheuttaa rahallista menetystä	3	2	6	seuranta, inventoinnin säännöllisyys		jatkuva seuranta	
Tiedonkulkua								
Tiedonkulkua johdolle, kuntalaisille, henkilöstölle, sidosryhmille	oikea-aikainen osallistaminen, ongelmatilanteet, jotka olisi voitu välttää	3	2	6	suunnitellaan tiedonkulkua tarkemmin, oikea-aikainen tiedottaminen	tulosalueet, ao. viestintätiimi, viestintäpalvelut	jatkuva seuranta	
Tiedottaminen (kuntalaisille, sidosryhmille)	ongelmatilanteet, jotka olisi voitu välttää	3	2	6	suunnitelmallisuuden parantaminen, oikea-aikainen tiedottaminen	tulosalueet, ao. viestintätiimi, viestintäpalvelut	jatkuva seuranta	
Muut								
toiminnasta nousevat muut riskitekijät				0				
A. (omaa tekstiä)				0				
B. (omaa tekstiä)				0				
C. (omaa tekstiä)				0				
D. (omaa tekstiä)				0				

